

Lublin, 27 marca 2019 r.

RIO – I – 430/9/19

Pan Zdzisław Oczkoś

Radny Rady Miejskiej w Szczepieszynie

Sołtys sołectwa Błonie

ul. Błonie 88

22 - 460 Szczepieszyn

Szanowny Panie Radny

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 8 marca br. w zakresie finansowania z budżetu miasta nieruchomości stanowiących własność ochotniczej straży pożarnej (OSP), przedstawiam następujące stanowisko w sprawie.

Jednym z obligatoryjnych zadań gminy wynikającym z przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) jest ochrona przeciwpożarowa (art. 7 ust. 1 pkt 14). Zadania z tego zakresu szczegółowo reguluje z kolei ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 620 z późn. zm.), zgodnie z którą ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Przedmiotowa ustawa określa również obowiązki gminy w zakresie finansowania działalności ochotniczych straży pożarnych, wskazując w art. 32 ust. 2, że koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 1, zgodnie z którym koszty szkolenia członków OSP prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna. Jednostki samorządu terytorialnego mogą również przekazywać ochotniczym strażom pożarnym środki pieniężne w formie dotacji (art. 32 ust. 3b ustawy).

W ocenie Izby, możliwość finansowania z budżetu gminy działalności OSP – czy to w formie bezpośrednich wydatków z budżetu, czy w formie dotacji celowej – należy zawsze rozpatrywać przez pryzmat obowiązku realizacji przez gminę zadania własnego, jakim jest ochrona przeciwpożarowa. Sam bowiem tytuł ustawy – "o ochronie przeciwpożarowej" – przesądza, na jakie zadania gmina może przeznaczyć środki finansowe na podstawie jej

przepisów. W związku z tym remont elewacji remizy strażackiej stanowiącej własność OSP może być finansowany z budżetu gminy, ponieważ mieści się w pojęciu kosztów utrzymania ochotniczej straży pożarnej w rozumieniu ww. art. 32 ust. 2 ustawy.

Z kolei zorganizowanie placu zabaw dla dzieci na terenie należącym do OSP nie jest związane z ochroną przeciwpożarową. Należy jednak mieć na uwadze, że do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb lokalnej społeczności o publicznym charakterze, w tym z zakresu kultury fizycznej i turystyki, terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, a do tego rodzaju zadań można zaliczyć przygotowanie ogólnodostępnego placu zabaw, z tym, że kwestia sposobu jego realizacji pozostawiona jest do uznania władz danej jednostki samorządu terytorialnego.

W tym zakresie możliwym jest wykonanie tego zadania bezpośrednio przez gminę na niejako własnym terenie, jak i należącym do podmiotu trzeciego, ale udostępnionym gminie do dyspozycji na umownie określonych warunkach, jak również zlecenie wykonania tego zadania podmiotowi trzeciemu, np. OSP z przyznaniem mu określonej dotacji na ten cel. Władzom gminy powinny być znane te prawne możliwości wykonywania własnych zadań.

Do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.) zobowiązane są jednostki wymienione w jej art. 3, a w odniesieniu do stowarzyszeń, w formie których funkcjonują ochotnicze straże pożarne, zastosowanie może mieć pkt 5 tego artykułu, ale wyłącznie wtedy gdy zachodzą następujące okoliczności:

- 1) ponad 50% wartości udzielanego przez nie zamówienia jest finansowane ze środków publicznych lub przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a ustawy Prawo zamówień publicznych,
- 2) wartość zamówienia jest równa progom unijnym lub je przekracza,
- 3) przedmiotem zamówienia są roboty budowlane w zakresie inżynierii lądowej lub wodnej określone w załączniku II do dyrektywy 2014/24/UE, budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych lub wypoczynkowych, budynków szkolnych, budynków szkół wyższych lub budynków wykorzystywanych przez administrację publiczną lub usługi związane z takimi robotami budowlanymi.

Wobec tego, że – zgodnie z przepisami § 1 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej z dnia 22 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 2479) – progi unijne ustalono na poziomie równowartości w złotych kwoty 221.000 euro – dla dostaw lub usług i 5.548.000 euro – dla robót budowlanych, stąd też obowiązek wydatkowania przez OSP środków pochodzących z dotacji, zgodnie z regulacjami ustawy Prawo zamówień publicznych, o ile nie przewyższą wymienionych kwot, nie zachodzi.

Jednocześnie informuje, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Ponadto uprzejmie przypominam, że na podstawie art. 24 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym w sprawach dotyczących gminy radni mogą kierować interpelacje i zapytania do wójta. Interpelacja dotyczy spraw o istotnym znaczeniu dla gminy, natomiast zapytanie składa się w sprawach aktualnych problemów gminy, a także w celu uzyskania informacji o konkretnym stanie faktycznym. Zarówno interpelacje, jak i zapytania powinny zawierać krótkie przedstawienie stanu faktycznego będącego ich przedmiotem oraz wynikające z nich pytania. Interpelacje i zapytania składane są na piśmie do przewodniczącego rady, który przekazuje je niezwłocznie burmistrzowi. Burmistrz lub osoba przez niego wyznaczona, jest zobowiązana udzielić odpowiedzi na piśmie nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania interpelacji lub zapytania.

Jacek Grządka